

„Stajerc“ izhaja vsaki petek, datiran z dnevom naslednje nedelje.

Naročnina velja za Avstrijo: za celo leto 4 krona, za Ogrsko 5 K 50 vin. za celo leto; za Nemčijo stane za celo leto 6 kron; za Ameriko pa 8 kron; za drugo inozemstvo se računi naročnina z ozirom na visokost poštnine. Naročnino je plačati naprej. Posamezne števe se prodajajo po 8 v.

Uredništvo in upravnštvo se nahajata v Ptuj, gledališko poslopje št. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torej zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inserterov) je za celo stran K 80.— za $\frac{1}{2}$ strani K 40.— za $\frac{1}{4}$ strani K 20.— za $\frac{1}{8}$ strani K 10.— za $\frac{1}{16}$ strani K 5.— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50 za $\frac{1}{64}$ strani K 1.— Pri večkratnem oznanilu se cena primerno zniža.

Štev. 8.

V Ptuj v nedeljo dne 21. februarja 1915.

XVI. letnik.

Svetovna vojska.

Bitka pri Mazurskih jezerih. — Rusi so izgubili čez 50.000 vjetih, 40 topov, 60 strojnih pušk. — Bitka pri Dukla-prelazu: Ruske izgube petdeset tisoč mož. — Kolomea v naših rokah. — Naši veliki uspehi v Bukovini. — Japonska mobilizira proti Kitajski.

Ruska X. armada uničena.

Mnogo več kot 50.000 vjetnikov, čez 40 topov in 60 strojnih pušk zaplenjenih.

Berlin, 17. februarja. (Uradno). V devetdnevni zimski bitki pri Mazurskih jezerih bila je X. ruska armada čez mejo potisnjena in skoraj popolnoma obkoljena uničujoče pobita.

Krvave izgube sovražnikove so veličanske. Število vjetnikov znaša gotovo čez 50.000. Vzeli smo jim več kot 40 topov in 60 strojnih pušk ter nepregledni vojni material.

Poročilo najvišjega armadnega vodstva.

K.-B. Berlin, 16. februarja. Wolffov biro poroča: Glavni stan, 16. februarja 1915, zvečer:

V devetdnevni bitki pri Mazurskih jezerih bila je X. ruska armada, obstoječa iz najmanj enajst infanterijskih in več kavalerijskih divizij ne samo iz svojih močno utrjenih pozicij vržena in iz vzhodnih pokrajin Mazurskih jezer pregnana čez mejo, ter konečno skoraj popolnič obkoljena in pobita.

Samo ostanki so se zamogli v gozde vzhodno od Suwalki in Augustow rešiti, kjer so jim naši za petami. Število vjetnikov še ni dočista določeno, znaša pa gotovo čez 50.000. Več kot 40 topov in 60 strojnih pušk ter nepregledno množino vojnega materiala smo zaplenili.

Njegovo Veličanstvo, cesar (nemški) je v sredini bojnih vrst boju prisostvoval. Zmago smo dosegli z deli starih vzhodnih krdel in z mladimi za to nalogo dopeljanimi oddelki, ki so se s starimi tovariši enako hrabro borili. Vsa krdela so se kljub najzopernejšemu vremenu in kljub najslabšim cestam podnevu in ponoči čez vse hvalevredno bojevala.

Generalfeldmaršal pl. Hindenburg vodil je

operacije, katere sta generaloberst pl. Eichhorn in general infanterije pl. Below najsijajneše izvršila, po svoji stari navadi: mojstersko.

Kolomea vzeta.

K.-B. Dunaj, 17. februarja 1915. Uradno se poroča:

Včeraj pozno popoldne zavzeli smo Kolomeo po dvadnevem boju.

V bojih južno mesta Kluzcov-Welki in Myszyn, ki so trajali od 15. februarja sem, prizadevali so si Rusi z velikimi napori mesto obdržati. Pritegnili so si mnogo novih krdel. S svojimi silovitimi protinapadi na naša prodirajoča krdela obestransko ceste bili so s pomočjo izborne artilerije večkrat uspešno odbiti in Rusi so imeli velike izgube.

Ob 6. uri popoldne posrečilo se nam je s splošnim napadom nasprotnika, da se nam ustavi in tako smo ga tudi iz zadnje pozicije pred mestom vrgli ter z bežečimi istočasno do mesta prišli.

Razdjanje mosta čez Pruth smo zabranili, Ruse iz mesta spodili in isto zasedli. Vjeli smo 2000 mož, zaplenili 2 topova in več strojnih pušk.

V Karpatih se noter do Wyszokowa boji z veliko trdovratnostjo še nadaljujejo. Vjeli smo nadaljnih 4040 Rusov.

Na rusko-poljski fronti in v zapadni Galiiji vršili so se samo artilerijski boji.

Nomestnik šefa generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

29.000 ruskih vjetnikov v Karpatih.

Položaj v Karpatih je, kakor se glasi avstrijsko vojno poročilo, v zahodni in srednji fronti večinoma neizpremenjen. Močni ruski napadi v bližini Dukla-prelaza so redkeji postali.

V vzhodnem odseku smo napredovali.

Istočasno s vpešnim napredovanjem v Bukovini prekorčila so naša krdela prelaz Jablonica, ko so odbila sovražnika pri Körösmező; tudi na stranskih prehodih so ga vrgla nazaj.

Medtem ko so v Bukovini prodirajoče kolone v mnogih praskah prišle do Seretha, pribojevale so si one, ki so prodirale v zgornje Pruthovo porečje proti Nadworni, prosto pot iz gorskih sotesk in dolin ter despele do Miznitz, Kutu, Kosow, Delatyn in Pasieczne, kjer so se Rusi na večih točkah ustavili.

V zadnjih dneh se je zvišalo število ruskih vjetnikov iz karpatskih bojev na 29.000; vsak dan so jih mnogo ugrabili.

Bitka pri Dukla-prelazu.

Vojni poročevalec časnika „N. F. P.“ poslal je svojemu listu sledeče obvestilo:

Boji na prelazu Dukla bili so veličanskega pomena; sliši se, da so imeli Rusi ondi nezaslišane izgube. Jako srčno in uspešno borili so se tamkaj tudi oddelki štajerskih polkov.

Od ruske 48. sibirske divizije, ki je na Kastelik-vrhu naše napadla, vrnilo se je — kakor dognano — k večjemu kakih 600 mož, 189. infanterijski polk sovražnikov pa je bil skoraj popolnoma uničen; ostalo je namreč komaj 20 mož. Posebno odbikoval se je v tej bitki baje graški deželnoobrambovski polk, ki se je bojeval s trikrat številnejšem sovražnikom.

Še več dni po bitki ležalo je čez tisoč ruskih mrlčev po bojišču, ne daleč od naše fronte. Gotovo so izgubili Rusi v tej bitki, ki se je vršila v malem in tesnem okolišu, 50.000 mož, v številu vjetih v dneh od 1. februarja sem.

Iz Karpat in Bukovine.

„Az Est“ piše: Prihod naših krdel v Radantz vršil se je s tolikošno in nepričakovano hitrostjo, da ondi nastanjen ruski generalni štab ni utegnil pravočasno zbežati in je bil primoran se s vsem svojim birojem našim se vjeti dati.

Ondotni vrhovni ruski poveljnik (general) se je usmrtil.

Vojni poročevalec lista „A nap“ brzojavil je s Klausenburga, da so dobili ondi bivajoči železniški uradniki iz Bukovine od kolodvorskega načelnika v Dornawatri poziv, se imajo nemudoma vrniti ter službo nastopiti. Železniški promet med Dornawatro in Warno je zopet odprt, nadaljni v Kimpolung pa pride tle dni na vrsto.

Nadalje piše nek poročevalec iz Munkacs: Naša krdela so v zvezi z nemškimi sovražniki iz Latorcza-doline docela pregnala. Avstrijsko-ogrske in nemške infanterijske čete so z izvrstno pripomočjo naše artilerije Ruse iz neugodnega ozemlja komitata Bereg v razmeroma kratkem času izgnale. Iz posameznih krajev bežali so Rusi v divjem begu in pustili topove in strojne puške, da le sami sebe rešijo. Vlaki, ki dohajajo z Volocza, prvažajo množičevilne ruske vjetnike. Rusi baje v severnem delu komitata Bereg, kjer večinoma Rusini ali Ruteni bivajo, niso tako zversko pustošili kakor po drugo. Pri svojem odhodu zapustili so povsodi mnogo nesnage. Židove so tirali seboj.

Kaj je rekel general plem. Borojevič o bojih v Karpatih?

General Borojevič je sprejel v svojem glavnem stanu pred kratkim več vojnih poročevalcev, med temi tudi Leonharda Adelta od časopisa „Berliner Tagblatt.“ Pozdravil jih je s sledečimi besedami: „Kakor sem slišal, so gospodje mnogo videli. Prišli ste med prednje vrste (švarmlinje) in je bilo Vam omogočeno se prepričati, da se našim krdelom dobro godi.“ Nato opazi Adelt: „Kolikor nam pristojna sodba o tem, moram reči, da je strateški položaj za zvezne armade v Karpatih prav ugoden.“

General Borojevič odgovori: „Gotovo, da v naše veselje dobro. Sicer je res še zmiraj tisto večno semintje-porivanje. Komaj da na enem kraju vržem Ruse nazaj, že se zberejo na drugem ter skušajo s pomnoženimi močmi prodreti. A vsa ta akcija je le podrejenega pomena. Nikdo ne trpi rad izgube na prostoru, in da bi si pridobili dovolj prostora v Galiciji, uprizorujejo Rusi vpade na Ogrsko. Pa zdaj smo jih v celi karpatski fronti čez ogersko mejo nazaj zapodili, z edino izjemo Dukla-prelaza. Pa tudi tukaj je tisto porivanje in morebiti se odloči že to uro, ali se zamore sovražnik v tem zadnjem kotu ogerske zemlje nam vspešno ustavljati.“ (Da poslednje besede generala Borojeviča niso bile besede laži-proroka, je nam že znano. Op. ured.) Adelt ga vpraša: „Najdalje so menda krdela Vaše ekscelence čez Uzsoč-prelaz prodrla?“

General Borojevič: „Tam stojimo zdaj že precej kilometrov onstran meje. Pa v teh neudobnih gorskih soteskah gre premikanje le počasi naprej že zaradi preskrbljevanja z živžem in po teh potih se raztrga tudi dosti obnvala,

General in usmiljeni brat.

Resnična dogodba.

Janez Friedrich baron Schroeder, kateri je v začetku preteklega stoletja v Olomunc kot c. in kr. feldmaršallajtenant umrl ter pri svojih tovariših kakor tudi podloženih splošno častje in zaupnost užival, bil je rodod Berlinec. Njegov oče bil je uslužbenec pruskega kralja in kot nižji uradnik ni posedoval posebnega premoženja; kar je namreč zaslužil, uporabil bil je primoran za prehranitev svoje obitelji, ki ni bila maloštevilna. Zapustil je toraj vdovo z mnogimi otroci v žalostnem položaju, brez premoženja.

Naš Schröder in eden njegovih mlajših bratov morala sta vsled teh razmer na nižjih in pozneje na visokih šolah obilo pomanjkanja pretrpeti in tudi marsikatero bridko slišati, koja je njima zavolj njuno siromaščino od prevzetnih tovarišev kakor tudi drugih ljudi na uho prišla.

Vkljub temu ostala sta dva brata v svojih študijah vztrajna. Starejši se je posvetil pravoznanstvu, čeravno mu je bila matematika

da moštvo ne more brzo naprej. Naš najhujši sovražnik sedaj ni Rus, temuč vreme. Naši ubogi vojaki so v teh mrzlih dneh mnogo trpeli na ozebljinah, in te so hujše kot rane. Rane zacelijo, a človek brez udov ostane svoje žive dni revež. Pa mrzaz tudi ne škoduje vsem ljudem enako, ravna se to po telesni nravi. Videl sem starejše ljudi, kojim mrzaz čisto ni prizadjal, medtem ko so mladeniči veliko trpeli.“

Nadaljni govor je nanesel na nemška pomožna krdela, koja je general prav pohvalil in še posebič omenil složno in sporazumno skupno postopanje.

Ko je nek drugi gospod iz Ogrskega generala poprašal, ali še morebiti Rusi spet v ogersko ozemlje pridejo, odgovoril je: „Ogrska naj bo le pomirjena, ničesar se ni treba bati. Jaz mislim, da je kaj takega izključeno. Ako bi pa le kje vdrl, kaj bodejo tukaj našli? Nekaj revnih razdanih vasi. Obmejni kraji so bili že preje revni, a zdaj so puščava. Pa tudi strategično bi Rusi ne bili na dobičku, ker bi se v tem slučaju njihova front zredčila. Stroške tega boja mora žalibog Galicija plačati.“

Poprašan o izidu tega boja rekel je general: „Tedaj bi moral biti prorok!“ Toda iz vseh njegovih besed bilo je povzeto, da je poln zaupanja v prihodnost.

Rusi zopet močno obstreljujejo Przemysl.

Vojni poročevalec laškega časopisa „Seccolo“ javlja istemu iz Petrograda:

Zadnje dni začela je ruska oblegovalna artilerija zopet hudo obstreljevati trdnjavo Przemysl. Naši branitelji imeli so mnogo opravka. Da bi Rusi bili dosegli kak uspeh, dosedaj še ni znano.

Novi boji ob mazurskih jezerih.

Operacije Nemcev ob mazurskih jezerih prisilile so Ruse da so morali tamošnje pozicije zapustiti ter se proti vzhodu umakniti.

Bilo je tamkaj okoli 26.000 Rusov vjetih in Nemci so jim zaplenili vrhutega še čez 20 topov in 30 strojnih pušk.

Lažnivi ruski časopisi pripisujejo zmago pri mazurskih jezerih Rusom, da trosijo domaćemu prebivalstvu pesek v oči, kajti nevarno bi bilo za oholo Rusijo, ako bi se po vsej njihovi obširni državi zvedela resnica o njihovih izgubah pri moštvi, topovih in različnem vojnem materijalu.

Japonci mobilizirajo proti Kitajcem.

Japonci so vredni bratje Angležev. Vpoklicali so sedaj 3 letnike rezerve pod orožje. Kitajcem stavili so namreč take nezasišane terjatve, da jim poslednji nikakor niso mogli ustrediti. Korejo so že razglasili kot v vojnem stanu. Najbrže bo nastala med tema dvema

najljubši podučni predmet, mlajši brat pa se je učil zdravilstva.

Prišel je čas, ko sta svoje akademične študije dokončala. Izučila sta se dobro in pošteno ter prejela od svojih učiteljev prav dobra priporočila.

Vkljub vsemu temu za nju ni bilo upanja, da bi dobila v svoji domovini v kratkem zasluzka, ki bi bil primeren njuni zmožnosti in splošni vrlosti.

Mladostna navdušenost gnala je nju v inozemstvo. Upala sta v tem dobiti povoljno službo ter najti za prihodnost potrebno preskrbitev. Avstrijska država je bila takrat na glasu, da je mogče si v njej mnogo denarja prislužiti, da je življenje tukaj prav po ceni ter da posebno inozemci tukaj izvanredno pozornost uživajo, ki jim pristop tudi v najvišje službe omogoča.

Brata Schröder sta tem govoricam lahko misljeno — kakor so sploh mladi ljudje — verjela; prodala sta, kar se je njima zdelo pogleštanega, vzela neizogibno potrebne reči seboj ter se podala z dobrim upom v bodočnost na

državama huda vojska že v par dneh in težko je misliti, da ne bi še kaka druga vmes posegla, posebno Severna Amerika, in tedaj bo takorekoč celi svet odmeval od grmenja topov.

Angleško-turška vojska v Mezopotamiji.

Iz Carigrada se poroča, da se je angleška ofenziva v Mezopotamiji tokrat ponesrečila. Pri Amari so Turki Angleže premagali ter jih nazaj potisnili. Turške zmage ob Eufratu in Tigrisu povzročile so pri južacarabskih plemenih veliko pozornost. Bili so sedaj pod Angleškim vplivom, a sedaj so že trije rodovi k Turkom pristopili. V bojih ob perzijskem zalivu bili so ti le za Angleže močna zaslomba in ta prestop utegne biti za Angleže še prav pomenljiv in usodepoln.

K bojem na Francoskem.

Ker se naši čitatelji za bojne dogodke na francoskih tleh le malo zanimajo, pisalo se bode v „Štajercu“ le takrat obširnejše o njih ako se bode dogodilo ondi kaj pomembnejšega. Za danes povemo le toliko, da Nemci tamkaj sicer polagoma, toda vztrajno in uspešno napredujejo.

Boj za Varšavo.

Milanskemu listu „Corriere della Sera“ se poroča iz Petrograda:

Pred Varšavo se zopet bijejo novi srditi boji. Po večtedenskem odmoru so Nemci začeli naenkrat zopet hudo napadati ruske utrdbe.

Napadi se ponavljajo z neumorno vstrajnostjo in izvanrednim junaštvom. Vstrajni napadi, ki napravljajo velik utis, zasledujejo namen, frontalno predreti rusko bojno črto. Ruski vojaški kritiki dvomijo, da bi se Nemcem posrečilo ta načrt; zakaj v modernih vojskah se ni nikdar poprej pritegnila za napad tolika množina čet, kakor sedaj, in moralo bi se poseči nazaj v dobo napoleonskih vojsk, če bi se hotelo najti sličnih primer za način bojevanja. Dne 3. februarja je prišlo že na vsak kilometer bojne črte več kakor 10.000 Nemcev, ponekod še celo več. V noči dne 3. februarja so bili Rusi napadali, nakar so se vršili na celi bojni črti napadi in protinapadi. Tako piše list „Corriere della Sera.“

Kdor pozna posebnost ruskih armadnih poročil o vojnih dogodkih, je moral priti do prepričanja, da se vrši odpor Rusov na črti Bzura-Rawka le z uporabo vseh sil. Rusko poročilo rabi izraz „gigantski boj“, opisuje moč, napadalno vneto, nevstrančenost Nemcev (celo list „Nowoje Wremja“ že mesce piše o tem), in vedno in vedno naglašja premoč nemške artilerije itd. To je moralo zbuditi tem večje začudenje, ker nemško uradno poročilo prav nič ni poročalo o kakem „gigantskem boju“ in je omenjalo le „napad, ki napreduje“, in še tudi danes opisuje po Hindenburgovem načinu s krat

pot, ki ju je pripeljala preko Regensburga po Donavi na Dunaj.

A sreča je opoteča; brata Schröderja na Dunaju nista našla, česar sta se nadejala. Ves njun up spravljal je po vodi — vsaj začasno.

V velikem, krasnem in hrupnem cesarskem mestu čutila sta se izgubljena kakor dve kaplji vode v neizmernem morju. Seveda sta videla mnogo bogastva kakor tudi množico brezbrojnega ljudstva, — in tudi veliko takih ljudi, ki žive v preobilnosti, brez da bi jim bilo treba se zato truditi ali skrbeti.

Toda njima, ki sta bila brez vseh upljivih posredovalcev, brez priporočil, tuje vere in vrhutega še iz dežele, ki v tistih časih na Dunaju ni bila na posebno dobrem glasu, ni bilo deleža pri tem bogastvu.

Njuna gotovina talila se je kakor spomladni sneg. V kratkem času pošla je gotovina, bila sta v najhujši zadregi, brez da bi se njima dalo upati v skorajšno preskrbitev, in tako v brezskrbno bodočnost. Od kod toraj pomoč?

Mlajšemu bratu je sicer neki Anglež obljubil, da ga zaradi povoljnega znanja naravo-

kimi besedami položaj pred Varšavo. Dejstvo, da se je podal cesar na izhodno bojišče in da so tudi francoski in angleški vojni poročevalci v Varšavi poročali o četrti nemški ofenzivi, izpričuje, da se je začel zadnji odlomek boja za Varšavo!

Najvažnejše pozorišče se nahaja južno od železniške proge Skierniowice-Varšava na desnem bregu reke Rawke, severno-izhodno od Rawe. Rusi so omenili to ozemlje dosedaj že dvakrat v poročilih, ki dozdevno niso velike važnosti. Prvikrat so metali ruski zrakoplovci bombe na nemške rezerve pri Rokszichah. Tam se nahajajo nemške čete približno 15 km izhodno na desnem bregu reke Rawke ob železniški progi proti Varšavi. Iz ruskega vira je došlo te dni še tudi drugo poročilo, ki je zatrjevalo, da Nemci imajo sedaj dosti čet ob Rawki, ki so se obrnile proti severu.

Ruska ofenziva v ozemlju Sochačeva napravljala utis, kakor da bi hoteli Rusi napraviti zadnji obupni poskus, predreti polukrog, ki se zakrožuje med trdnjavama Varšava in Novo-Georgijewsk. Zadnja „dobra“ poročila ruskega generalnega štaba so namenjena kot „dobrodružila“ za ruskega carja, ki se sedaj nahaja na bojni črti. Potrebovali pa so jih tudi vsled najetja ruskih posojil in da se napravi dober utis v Parizu in Londonu.

Glasiło ruskega vojnega ministerstva „Rusky Invalid“ piše v svojem zadnjem poročilu o važnosti Varšave, da povzroča obramba Varšave veliko nepriklj, da si sedanje velike vojske ne bodo izvajale zmago prav za prav ne na bojiščih, ampak „vsled notranjega položaja države“ (tu se menda misli na Nemčijo).

Vojska proti Angležem

je tudi naša vojska. Ne samo zato, ker živimo z Angleži v vojnem stanu, temuž ker je vojska Nemčije proti Angliji tudi naša vojska v tem smislu, da mi stojimo enoti sovražnikov nasproti. Zdaj je Nemčija zaprotila, da bo do 18. t. m. naprej vso morje okoli Anglije in Irskega, vstevši angleški del kanala in kot vojno pozorišče smatrala, vsako na teh morjih najdeno trgovsko ladjo, ki je last naših sovražnikov, uničila. To naznanilo nemške admiraltete pomeni premembo nemškega pomorskega bojevanja, kot odgovor Nemčije na namero Anglije, da hoče vso nemško prebivalstvo in njenega zaveznika izstradati.

En dan pred naznanilom nemške admiraltete pisal je nek tirolski časopis: Angleži nameravajo Nemčijo skozi lakoto premagati. Nemško ljudstvo naj bi ne imelo ničesar jesti, potem se bo de ponižalo ter Angležem udalo. Tako hočejo v Londonu. Anglija ni samo nemške trgovske ladje polovila, da bi ne zamogle blaga in živeža na Nemško dovažati, temuž tudi nevtalnim državam je Anglija prepovedala z Nemci trgovati in je tudi resnično to dosegla. Nemško ljudstvo naj bi stradalo in slednjič lakote poginilo. Temu nesramnemu in krutemu bojevanju Anglije je Nemčija pravo in strogo obrambo si izmislila in je trdne volje jo izpeljati. Nemčija

slovstva sprejme kot potnega spremljavalca v ogrske rudokope, in sicer brez plačila, samo za vzdržitev; toda ta ponudba obsegala je le prehranitev na nekaj tednov. Kaj pa potem?

Starejši brat ostal je na Dunaju. Preživel se je sircmašno s zaslužkom pri prepisovanju aktov v pisarni nekega odvetnika. Dobil je v svrhu izvršitve vedno le dela, kojih drugi pisarji ali niso bili zmožni, ali pa jih opraviti niso hoteli.

Pa tudi ta borni in malenkostni zaslužek nagibal se je očitno svojemu koncu; odvetnikova žena je namreč — ker ji Schröder ni dovolj število „Küss' die Hand, gnädige Frau“ sporočil, — pri svojem možu začrnila in revež je moral na lastna ušesa slišati, ko je nekdo tla „Putifarka“ svojega moža pred neumestnem postopanju proti svojem ušlužbenec Schröderju svarila, ki je „Prajz“, toraj nevreden prijaznosti. Kolikokrat je toraj kaka prepisana pisma oddati imel, tolikokrat imel je pričakovati odslovljenja.

Nepričakovano našel je nov zaslužek; bil je ta sicer neznan in očitno tudi ne trajen. Tem veselejši je bil Schröder, ko mu je ta

je izposlala svoje vojne ladje, ki imajo nalogo, da vsako angleško trgovsko ladjo, naloženo z živili za Angleže, potopijo. Na ta način zna lakota Angleže še preje zadeti kakor Nemce in skusijo si naj, kako glad diši!

Ze slutnja, da se jim zna dovoz živil preprečiti, je Angleže skoraj ob pamet spravila. Na najostudnejši način zabavljajo črez „nemške barbare“ (divjake), ki niso vredni človeškega imena. Njihovo preklinjanje pa ne naredi drugega utisa, kakor da so jim Nemci na pravo žilo potipali in v črno zadeli. Na Nemškem se črez to veselijo in angleško kričanje jih od njihovega sklepa ne boče odvrnilo. Sploh je to tarnanje gola hinavščina.

Admiral Fisher, sedanji najvišji poveljnik angleške vojne mornarice, je na mirovnem kongresu v Haagu leta 1899. izjavil, da se Anglija, za vraga ne boče brigala za mednarodne pravice, ako bi te blagostanju Anglije nasprotovale. Ta izrek izvrstno označuje angleško politiko. Še nikdar se Anglija ni ozirala na mednarodne pravice in pogodbe, ako je hotela nasprotnika potlačiti. Ako bi bila Anglija močna dovolj Nemčijo uničiti, nikdar bi se ne pomišljala tudi taka sredstva uporabiti, koje ves svet zaničuje. Kjerkoli so se Angleži vojskovali, povsodi so ravnali po tem njihovem načelu. Ko so uničili morskoblast Španije, Holandije in Francije, povsodi so kazali svojo tipično in mrzlo brutaliteto, brezobzirno so povsodi postopali.

Na dnevnem redu na Angleškem je danes uničenje Nemčije. Vojsko so pričeli s krivico. Brez milosti pozabili so nemške podanike ki so se na Angleškem nabajali. Proti vsemu mednarodnemu pravu je bil ta njihov čin. Z dum-dum krogliami, katerimi je njihov lord Kit-chener nedolžne Bure ubijal, streljajo sedaj angleške barabe na vrle nemške vojake. Svojo vojsko z Nemci pa še hočejo posebno s tem poveljčati, da nameravajo vso nemško ljudstvo izstradati. Nes pametno bi bilo s takim sovražnikom boljše ravnati, kakor se on pripravlja z drugim ravnati.

Državi in ljudstvu, ki si prilastuje ime gospodarja črez vesoljni svet, imponira samo moč in surova sila. Način angleškega bojevanja neizprosno tirja taktiko uničenja. Edina brezobzirnost jih bode potčila, da je njihova slaba zadeva izgubljena. Ta je pot, katerega je Anglija sama nastopila in Nemcem pokazala. Pajo bojo tudi nastopili, saj se Nemci še spominjajo besed Fisherjevih: „Duša vojske je nasilnost, prizanašanje je neumnost. Bij trdo in bij — kjerkoli zamoreš!“

Slavnoznana mornarica Nemčije boče Anglijo premagala. Bila boče tudi za nas, ako prekiža nakano Anglije, nas z našim zvestim zaveznikom vred izstradati, s tem, da njene trgovske ladje v angleških morjih uniči. To bi se smelo že davno zgoditi, kajti obotavljanje ni umestno in je te kramarje še le predzrnejša storilo. Toda Nemčija že ve za pravi čas ter postopa previdna in sigurno, kar nam vspeh tem trdnjejše zagotavlja. Bog kaznuj Anglijo!

* * *

skromna služba odprla pot v boljšo prihodnost.

Da naslednje, cenjeni mi čitatelji, bode te lahkeje razumeli, naj vam služi to-le v pojasnilo:

Kot najvišji poveljnik ces. kr. topničarstva bil je ob času naše povesti knez Venceslav Liechtenstein, mož, katerega je čislal sam cesar in ga spoštovalo vso avstrijsko prebivalstvo. Njegov spomin je v zgodovini neizbrisljiv.

Značaj tega slovitega moža je bil čist in vsa njegova dejanja so kazala znak temeljitega znanja in dobro preudarjene odločnosti. Kakor zveden državnik tako je tudi kot vojskovodja služil cesarju in domovini zvesto. Posebna njegova zasluga je bila preustrojitve ces. kr. topničarstva. Pri tej mu ni bil noben trud pretežaven, nobena žrtve iz lastnega premoženja prevelika. Ako je le slišal o kakšni mogoči izboljšitvi v tej stroki, takoj se je zavezal s vsem srcem zanj ter v to svrhu uporabil mnogo lastnega premoženja. K resnemu koraku odločil se je takoj, brez obotavljanja.

Vsako škodo ponosrečenega poizkusa trpel je sam, a vse pridobitve so prišle državi in lasti in hasek.

(Dalje prihodnjič.)

V ruski armadi služi ogromno število Mohamedancev,

ki ne vejo, da se bojujejo skupno s svojimi najhujšimi sovražniki proti svojim praviim prijateljem. Tako poroča neki visok nemški častnik iz ruskega bojišča:

Vjeli smo mnogo ruskih vojakov; bili so Čerkesi mohamedanske vere. Ko smo jim prečitali džihad-fetva, to je razglas svete vojske, izdan od turškega cesarja, ki je obenem kot kalif vrhovni poglavar vseh Mohamedancev, ter jim tudi povedali, da plapol raz sultanove mošeje Fatih v Carigradu zeleno bandero prerokovo, bili so vsi močno preplašeni. Eden, ki je služil kot stražovjster v ruski armadi, odpasal si je pas, vzel z njegovega konca zaklep ali žnolo, ki je bila kovinasta, ter je začel gravirano besedilo na njej s fetwo primerjati. Prepričal se je, da smo govorili resnico In bil črez to jako iznenaden in ustrašen, da se je proti nam bojeval. Rekel je, da bo našel pota in sredstva, kako bo se dalo tovariše, ki se še bojujejo v ruskih vrstah, o kalifovem razglasu obvestiti.

V dostavku na predstojajo vrste imamo tukaj še omeniti, da se Turki, Perzi in Afgani zblizujejo.

Perzijski časopis „Hawer“ namreč piše iz Teherana, glavnega mesta Perzije:

Afgansko odposlanstvo je dospelo na perzijsko mejo. Njegov dohod pomenja zblizanje med Perzijo in Afganistanom. Vsled zanesljivih informacij je zblizanje med Turčijo in Perzijo že doseženo. V Teheran dohajajo neprenehoma oboroženi bojovníki. Perzijski poslanik v Petrogradu bil je nenadoma na povelje šaha (perzijskega kralja) prestavljen od ondot v Rim ter po drugem uradniku nadomeščen.

Boji ob sueškem prekopu.

Z egiptovskega bojišča poroča nek višji turški častnik, ki je nekoč neprenehoma skozi šestnajst ur v sovražnem ognju stal, sledeče:

„Čisto tiho smo se ponoči vkricali na pripravljene splave ali flose. Veselje je zavladalo med mojimi vojaki, ki so se nadjali da bojo prvi, kojim boče dana prilika s svojimi muslimskimi brati v Egiptu govoriti. To upanje jih je navduševalo tako, da so bili zaradi počasnega premikanja splavov že nevoljni postali in nameravali širok prekop (30 metrov) preplaviti. Komaj sem jim to zabranil. Pri postaji Sorapenum stopili smo na suho. Sprvega nikogar nismo opazili na bregu. Kot voditelja ali kaži-pota služila sta nam dva podčastnika, ki sta okolico že od preje poznala. Po nekotih korakih zagledamo petnajst mož broječo angleško stražo, ki je iz spanja prestrašena se podala v beg ter kar tako tje v en dan nekaj strellov oddala. V kratkem nato nastalo je po celem prekopovem obrežju žvenketanje z orožjem in na nekaterih krajih so začeli tudi topovi pokati.

Pritisnili smo za bežajočimi Angleži v smeri proti Tussum, ko zapazimo, da prihajajo iz daljave z vojaki napolnjeni vlaki. Ko so se nekako omahljivo iz vlakov spravili in ob prekopu razvrstili, so jih naša krдела od strani obstreljevati začela, kar je Angleže precej zbegalo. Nekateri so pobegnili proti vlakom, da bi se v vagonih poskrili, toda „reveži“ niso zamogli najti vrat. Z daljnogledom opazil sem iz daljave, da se jih je mnogo pod vozove potuhnilo. Pripeljalo se je še z drugimi vlaki več čet, da jih je nato bilo za kake tri bataljone. Ko so naše stališče izgruntali. pomikali so se začeli polagoma proti nam. Za razdaljo med nami in njimi znašajočo kakih 6 kilometrov potrebovali so 2½ ure. Medtem začele so sovražne križarke (bojne ladje), ki so se nahajale v bližnjem jezeru z imenom Timsah proti našim postojankam z granatami streljati, a niso zadeli. Nekaj granat je padlo za angleškimi vrstami in učinilo med njimi toliko zmešnjavo, da je začelo vseh 3 000 mož kar bežati, brez da bi mrtve in ranjene seboj vzeli. Beg je imel smer proti Tussumu. Sovražnik slediti ni bila več moja dolžnost. Kar se mi je naročilo glede rekognosciranja sem zbral vse potrebne poizvedbe. Vr-

Za vojake

še imamo zimsko blago v zalogi, kdor potrebuje, naj pride v našo trgovino brata Slawitsch, Ptuj.

nili smo se toraj k splavom nazaj. Ta naša vrnitev, kateri moji ljudje niso vedeli vzroka, jih je nepopisno iznenadila. Vzrok ji je bil končana moja naloga. Sedem ali osem na jezeru Tim sa h plavajočih angleških križark obstreljevalo je naše artilerijske postojanke brez posledka. Bili smo takrat na levem obrežju prekopa.

Častnik pripovedoval je nadalje o poročilih komandantov drugih poizvedovalnih krdel, ki so dalje ob prekopu navzgor rekognoscirala, da so se jim večje težkoče v pot stavile. Kljub obstreljevanju iz topov in strojnih pušk, ki je iz oklopnih vlakov na nje brahal, prepeljala so se dotična krdel v čolnih črez prekop ter z bajonetnim naskokom brez odmora naskakovala oklopne vlake (Panzerzüge, to so vlaki z železnimi ali jeklenimi vozovi), ki so se slednjič umaknili.

Dajte gorske čevlje za naše vojake!

Sedanje slabo vreme dela našim hrabrim vojakom, ki se morajo bojevati v hudo zasneženih gorskih soteskah Karpatov velike težave. Posebno bridko je za nje, ako morajo v slabih, že obrabljenih obuvalih vojne štrpance prenašati. Prošen je toraj vsakdo izmed Vas, ki ima trpežne gorske čevlje (Bergschuhe, sogenannten „Goiserer“) na razpolago, da jih blagohotno pošlje z naslovom: „An das Kriegsfürsorgeamt des k. u. k. Kriegministeriums, Zweigstelle Graz, Sporgasse 29“ nemudoma, od koder se potem vojakom dopošljejo. Sprejme se vsaka množina. Kdor zahteva za nje kako odškodnino, ki pa ne sme biti pretirana, naj to obenem naznani, naker se mu ista zanesljivo poštiniš potom izplača. Dvakrat da, kdor nemudoma da, toraj ne obotavlja se ter storite ta človekoljubni čin usmiljenja.

Bolni
napljinčih

Sanatorij
Aflenz
Hofacker (830) Stajersko. Prospekt

Spoštovanim čitateljem „Štajerca.“

Težko je kateri izmed Vas, ki bi ne imel kakage ljubega sorodnika, srčnega prijatelja ali dobrega znanca v tem vojskem času na boj-

nem polju. Veliko število naših hrabrih vojakov je že prililo svojo srčno kri za cesarja in domovino in mnogoteri izmed Vas je že prejel obvestitev o izgubi kakage dražega. Tudi pisatelj teh vrstic je v tem prizadet.

Upam pa, spoštovani čitatelji, da Vam vsaj nekoliko ustrezem s tolažbo, koja si blagovoljno povzemite iz sledečih pojasnil:

Sedanja vojska je silovita, kakoršne še ni doživel svet, bodisi glede števila bojujnikov, bodisi glede novodobnih bojnih sredstev, priprav in strojev, o kojih smo še le sedaj v teku vojske imeli priliko slišati, v kolikošni tehnični popolnosti da so dandanes evropske armade; da v tem napredovanju tudi naši sovražniki niso želeli zaostajati, je samoobsebi umevno.

Mi in naš zvest zaveznik — Nemčija — se imamo bojevati proti tolikim sovražnikom, da se ves svet čudi, kako da smo se njihovim napadom od vseh strani dosedaj toliko uspešno upirati zamogli. Že eden sam — namreč Rus — poslal je proti nam take strašanske, milijonske armade, da bi človek kar mislil, ta velikan bode zdrobil vse, kar se mu na njegovi ropateljini poti ustavlja utegne.

Toda „Goljat“ se je zmotil. Presneto se je preračunil in ukanil. Mislil si je namreč, da avstrijski narodi v slučaju vojske ne bojo složni in da se bodejo vojaki, ki so slovanske narodnosti, klica svojega cesarja in kralja takoj odpovedali. Prišlo pa je čisto drugače. Kakor en moč zgrabili so vsi narodi Avstro-Ogrske za orožje ter z nepopisnim navdušenjem pohiteli tje, kamor jih je poklical presvetli vladar, da branijo obstanek mile domovine ter ščitijo s svojo hrabrostjo drage jim svojce, rojake in sploh sodržavljanke. Veliko narodnosti obsega Avstro-Ogrska, a sedanji vojni čas še-le je pokazal, da živi v vseh isti duh in ljubezen do mile domovine in udanost našemu modremu in skrbnemu vladarju.

To nas naj tolaži. Ne, nikoli nismo bili mi tisti, ki bi bili sedanjo strašno kripelitje povzročili; krivci so temuč oni nasilneži, ki hočejo in nameravajo skoro vso Evropo v svojo last spraviti in ki se tudi najzaničljiviših sredstev ne sramujejo, ako jim dosego svojega cilja obetajo.

Sliši se tu in tam tarnanje, in izraze skrbi za bodočnost vsebuje govorica malodušnih ljudi, ki nimajo drugega klepetati kakor o hudih casih. Seveda se je v teh kratkih mescih vojske mar-

sikaj spremenilo, kar nam ne ngaja, a obupati nam ni treba temuč mirno in zaupljivo gledati v bodočnost, ki bo vse sedanje razmere na boljše obrnila.

Da so se nekatere reči — posebno živila — podražila, se ne smemo čuditi ali celo ledovati; temu ni vzrok samo vojska, temveč v veliki meri tudi slaba lanska letna. Večina raznih poljskih pridelkov je valed negodnega vremena škodo trpela, da niso zamogli dovoljno uspevati.

Jemati moramo to in še marsikatero drugo okoliščino v poštev in trezno presoditi, da tudi Vsegamogočni, sam oče nebeski nam ne daje trajno lepo vreme, temuč pošlje nad nas tu in tam tudi neurje, ki nam docela uniči marsika teri up in nado.

Bodimo toraj potolaženi, da pridejo vkratkem spet mirnej in boljši časi, v kojih bomo na sedanje neprijetnosti lahko pozabili v dobri zavesti, da smo jih voljno in vztrajno prebili.

Vojske bode prej ali slej konec, da, upati smemo v kratkem času. Ruska premoč je ob hrabrih prsih naših junakov se razbila in boji, ki se bodejo še bili, ne morejo biti več tako siloviti kakor so bili dosedaj. Ko je ugnan enkrat ta orjak, bomo z drugimi pritlikovci kmalu gotovi.

Tolazimo toraj v prvi vrsti sami sebe, o priložnosti pa tudi vse tiste prijatelje in znance, ki so malodušnega in omahljivega značaja!

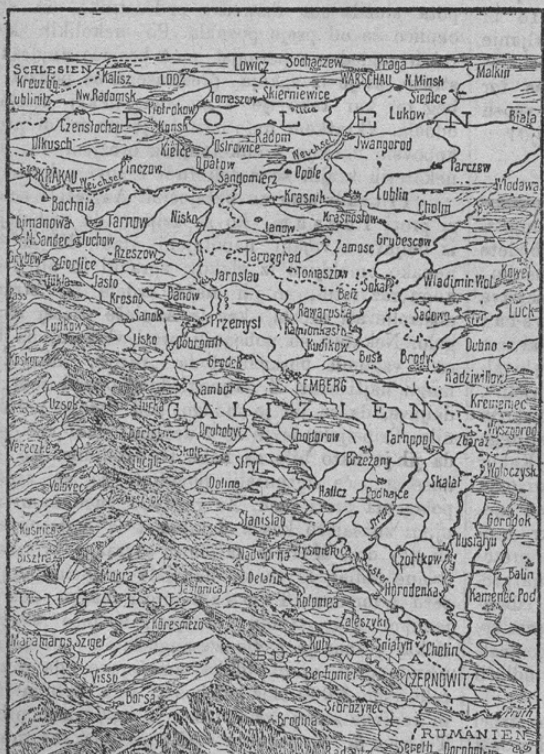
Iz zlate knjige naše armade.

Dragonski polk št. 5.

Dragonec Schönbucher Janez odlikoval se je posebno s svojo hrabrostjo, srčnostjo in hladnokrvnostjo v tem, da je petero naših konjev, ki so vsled streljanja sovražnih kozaskih krdel se splašili ter v neko vas pobegnili, ki je bila od Rusov močno zastražena, kljub najhujšemu sovražnikovemu ognju srečno k svoji patrulji nazaj pripeljal. Dobil je za ta čin srebrno svetinjo 2. razreda.

Vodnik Felsnig Maks izkazal se je posebno pri napadu na nek kozaski oddelek. Nekoč je bil poveljnik poizvedovalne patrulje in je stal dolgo časa v najhujšem sovražnem ognju. Prinesel je potem svojemu komandantu

Reliefni zemljevid, zadevajoč boje v Karpatih.

Reliefkarte zu den Kämpfen in den Karpaten.

Karte zur Niederlage der Russen in der Bukowina.

Vedno več si pridobivljajo naši vojaki na ozemlju v Karpatih, tako da so skoraj že vsi prehodi ali prelazi v naši posesti. Rusi se morajo na celi fronti umikati, na nekaterih mestih v divjem begu, pri kojem jih naši mnogo vjamejo. Tudi veliko bojnega materiala pride pri tem našim v roke. V bojih na Duklaprelazu imeli so Rusi mrtvih in ranjenih okoli 50.000 moč izgube ter mnogo vjetih.

Tudi v Bukovini zmagovito napredujemo. Rusi so bili čisto do Černovic nazaj potisnjeni. Kakor se iz Černovic poroča, se je preselil tamošnji ruski guverner v Novosielice. Naše armade se pomikajo proti Černovicam.

Današnja karta podaje plastično podobo o fronti v Karpatih, ki bode radi svojih zadnje dni zelo važnih in zmagovitih uspehov naše elavne armade, cenjene čitatelje gotovo zanimala.